

Tal dia com avui fa...

1 any Sense l'alcaldia
Els pactes deixen sense la vara d'alcalde nou guanyadors en capitals de comarca i set en ciutats de més de 50.000 habitants.

10 anys Reforma laboral
El govern espanyol dona llum verd al decret de reforma laboral, que, malgrat tot, no té garantida la convalidació dimarts que ve al Congrés.

20 anys L'adeu de Serra
Narcís Serra s'acomiada com a secretari general del PSC posant-se com a exemple de la renovació del partit. La seva gestió rep un 97% de suport.

Full de ruta

David Marín

Manuel Cuyàs

No li agradava que li diguessin mestre. Jo al principi pensava que, igual que els alumnes assenyalen de qui han après,

també els mestres poden escollir a qui consideren aprenent. Ximpleries. En realitat, a Manuel Cuyàs l'incomodava això de mestre perquè el situava dalt d'un pedestal on no volia ser-hi. Ell era d'estar al mig de tot, cara a cara, buscant conversa intel·ligent, assajant un punt de vista nou, sorprenent amb una anècdota divertida o un comentari mordaç, i reclamant el mateix al seu interlocutor. Un polemista nat, un observador atent, un articulista brillant, un conversador irònic i intel·ligent. Un amic, més que un mestre.

El vaig conèixer fa vint-i-quatre anys a la redacció d'El Punt del Maresme. Ell feia de director, havia renunciat al despatx que l'empresa li havia previst, i s'havia instal·lat al centre de la redacció, enmig del desgavell de trucades, crits, bromes i empenyaments dels joves periodistes i comercials al seu càr-

Polemista nat, observador atent, articulista brillant, conversador irònic. Un amic, més que un mestre

rec. Allò bullia, i ell hi llançava sempre més benzina: ens animava a ser valents en els temes, i planers i atrevits en la manera d'explicar-los, a llegir Gaziol, Pla, Sagarra o Josep Maria Planes. Va fer una feina que llavors ningú feia a les facultats de periodisme: descobrir-nos la nostra tradició periodística, la dels innovadors i republicans anys trenta.

Aquell despatx que no utilitzava es va convertir en una sala de visites. Quan venia un alcalde enfadat per alguna informació, en Cuyàs s'hi tanca amb ell i defensava els seus periodistes amb unes ungles i dents. Més d'un cop engegava aquelles visites, directament, a pastar fang. Si la informació era correcta, ja s'hi podien posar fulles. No era un radical, ni un justicier, ni pretenia canviar el món des de dalt d'una rotativa: ell venia d'un catalanisme profund i insubornable i dels moviments antifranquistes de Mataró. Els engegava, simplement, perquè volia ser honest amb la seva idea del periodisme: un periodisme lliure, democràtic, polemista i intel·ligent. Tal com el va exercir fins al seu darrer article. Et trobarem a faltar, mestre, amic.

Tribuna

Montse Barderi. Escriptora

La clausura

Permeteu-me que clogui l'Any Pàmies aquí i amb vosaltres. Sembla que una clausura no sigui gaire important amb les xifres de la Covid-19, persones mortes, grups de risc, empobriment, etc., però sempre cal trobar parèntesis per parlar de la cultura, fins i tot de la cultura que ja no podem viure. Em refereixo a l'acte de clausura que ja no farem mai, i que teníem previst al mes de març, quan el món es va aturar. En l'acte, Marina Rossell hauria cantat les seves cançons de resistència al Palau de la Generalitat. Gràcies, Marina, per la teva generositat, les grans persones es coneixen per gestos com aquests. Tampoc escoltarem la lectura que hauria fet de textos seleccionats la gran actriu Míriam Iscla, i ara us explicaré un secret. Des de l'homenatge i la màxima dignitat possible, l'Iscla volia mirar de llegir els textos amb accent balaguerí. Per a aquesta temptativa vam comptar amb la complicitat de Judit Ibós, regidora de Cultura de l'Ajuntament de Barbens, que ens va enviar arxius de veu per cada text. Estic segura que ho hauria aconseguit i ja no ho viurem mai.

HEM COMMEMORAT l'Any Teresa Pàmies perquè no volíem ni podíem oblidar un dels pocs testimonis que tenim d'escriptora autòdacta, dona, nascuda el 1919, pagesa,

pobra però no miserable –un “no miserable” amb el doble sentit de pobresa extrema i també de categoria moral–, capaç d'explicar-nos el món que li va tocar viure amb la seva pròpia veu. L'autora d'obres com *Testament a Praga*, escrit amb el seu pare, Tomàs Pàmies; *Va ploure tot el dia* o *Quan érem refugiats*. Gràcies, comunisme, gràcies, anarcosindicalisme, perquè només la política viscuda amb aquest frenesí vital podia aconseguir que una dona de classe baixa i de comarques es veiés a si mateixa amb prou dignitat i capacitat per atrevir-se a escriure.

TAMPOC DETALLAREM què hem fet, seria ben superflu, tan sols assenyalarem que s'han portat a terme més de 220 activitats entre clubs de lectura, conferències, taules rodones, espectacles, homenatges, jornades, rutes literàries, presentacions i seus d'exposicions i un simposium. I que cada mes s'ha publicat un butlletí digital. L'Any Pàmies ha estat significatiu especialment per les noves edicions dels seus llibres: nou obres recuperades i disponibles avui per a tothom, veritable pont que acosta el seu passat al nostre present: *Sivas a París, papà...* (Tigre de Paper), *Quan érem refugiats* (Sembra), *Testament a Praga* (La Butxaca), *Memòria de morts* (Empúries), *Gent del meu exili* (Empúries), *Praga, Vacances*

aragoneses i *Matins a l'Aran* (Tushita), *L'aventura mexicana del noi Pau Rispa* (La Galera). També el simposium organitzat per Montserrat Bacardí i Francesc Foguet; com les *Coses de la vida: a ritme de bobero* gràcies a Josep Cuní, Sergi Pàmies i Sergi Pàmies; com l'adaptació teatral de *Testament zasasa Praga* protagonitzada per Emma Vilarasau i Jordi Bosch... i els set espectacles que han fet possibles Anna Güell, Tilda Espluga, Big Mama Montse, Berta Rubio, Celeste Alías, Montserrat Tolsa i Fina Rius. M'he de deixar tants noms... però hi són tots al web de l'any commemoratiu.

SOC MOLT CONSCIENT que he tingut la millor commemoració perquè soc l'única persona que ha commemorat algú al costat d'algú que al seu torn serà commemorat el 2060. I això podria no significar res, hi ha persones que seran commemorades i val més no tenir-hi tractes, però no ha estat el meu cas. Gràcies, Sergi Pàmies. I a tota la tribu, és clar, tan plena de talent i de vivències. No soc ningú per donar les gràcies, perquè no em correspon a mi, però sí que vull demanar perdó per totes les coses que no hem pensat, no hi hem caigut, no hem sabut fer millor. Per sort, només hem tingut un any per intentar-ho.

El lector escriu

Les cartes adreçades a la Bústia han de portar les dades personals dels seus autors: nom, cognoms, adreça, número de telèfon i número de carnet d'identitat o passaport. Així mateix, cal que no superin els mil caràcters d'extensió. El Punt Avui es reserva el dret de publicar-les i escurçar-les. No es publicaran cartes signades amb pseudònim o amb inicials. Els textos s'han d'adreçar a bustia-catalunya@elpuntavui.cat

Et trobaré a faltar

■ Avui, dilluns, dia 15 de juny, tot just en començar la setmana tan esperada per poder passar Barcelona a la fase 3, he sentit per la ràdio la trista notícia que en Manuel Cuyàs ens ha deixat. M'he quedat glaçada; he hagut d'esperar que tornessin a dir el seu nom per si no ho havia sentit bé. El seguia diàriament en tots els seus articles a El Punt-Avui; només obrir el diari era el primer que llegia, fins i tot tinc articles guardats. Era com parlar amb algú que t'explica records, fets i vivències que et porten a un passat comú i reflecteixen molts records teus. Jo tinc 72 anys, soc de Barcelona, però en fa quasi 50 que passo tots els estius al Maresme, i quan ell parlava del seu mar, el plaer de trepitjar la sorra,

prendre el sol a certes hores i els passejos, també ho compartia amb ell. El seguia també en el programa d'en Graset, el *Més 324*. Transmetia humanitat, saber fruit dels petits plaers que ens dona la vida, els amics, la família, viatjar... Manuel, et trobaré a faltar. Un condol molt sentit per la teva família.

MARIA TERESA MAS PUIG
Barcelona

Jo també estic de dol

■ Deia en Manuel Cuyàs: “Als patis interiors sembla que hi plougués més o que l'aigua caigués més gruixuda, amb soroll de safareig...” Les seves descripcions, les seves opinions sempre tan respectuoses, els records de la seva joventut... Per què me'l feien tan proper? Em va fer olorar el cafè dels seus viat-

ges, riure amb l'anècdota de tornar a l'habitació i trobar l'equip de neteja, i recordar també el gust de llapis, de goma d'esborrar, de guix, de taula de multiplicar, de la mortadella. El diari que recullo cada dia de la bústia ja no serà el mateix. Estic de dol.

CARME BATLLES PAGÈS
Rubí (Vallès Occidental)

I si poséssim ordre?

■ A Espanya, qui es veu amb cor de posar-hi ordre? Ara que s'ha posat de moda el concepte “deep state”, en català “estat profund” i si cal “poder soterrat”, la feina és ingent, de proporcions siderals, potser impossible, perquè la condició necessària és que qui pot fer-ho ho vulgui fer, i pel que sembla les coses no van per aquí. En quaranta anys no s'han canviat les estructures fran-

quistes, no diguem demanar perdó pels milers d'assassinats i tortures acabada la guerra, ni s'han retirat plaques, estàtues i noms de carrers i places dedicades a figures de la dictadura franquista. Amb un rei posat a dit per la voluntat de Francisco Franco, amb una corrupció sistemàtica i endèmica que continua vigent, amb un entramat de l'administració de l'Estat farcit de prebendes repartides per famílies provintants del franquisme.

Podem fer la semblança amb el càstig de Sísif, que havia de pujar una enorme pedra pel vessant costerut d'una muntanya; abans d'arribar al cim la pedra rodolava muntanya avall, i tornem-hi! Així pot ser la feina de posar ordre i endreçar Espanya, des de fa centenars d'anys.

JORDI LLEAL I GIRALT
Badalona (Barcelonès)